

نگاهی گذرا به روند روزافزون استفاده از لوازم آرایش

به کجا چین شتابان؟!

اکرم سادات موسویان
esm_125@yahoo.com

دسترس قرار گرفتن برخی ابزارهای تکنولوژیکی مانند کامپیوتر، اینترنت، موبایل، ماهواره و... ارزش‌ها و هنجارهای نوجوانان مرتباً در حال تغییر است و این امر باعث می‌شود نوجوانان نتوانند خود را با یک الگوی ثابت مطابقت بدهند.

در این دوره نوجوانان با بحران هویت روبه‌رو بوده و عوامل بالا نیز سبب تشدید این بحران می‌شود. در واقع نوجوان تا زمان رسیدن به استقلال بزرگسالی هویت‌های گوناگونی را می‌پذیرد.

همچنین سرعت بالای دنیای امروز و بالا رفتن سن ازدواج سبب شده نوجوانان خط قرمزهای گذشته را پشت سر بگذارند و برخلاف تصور نسل قبل که آرایش را تنها مختص زنان ازدواج کرده می‌دانست، در سنین بسیار پایین‌تر به استفاده از این لوازم روی آورند. اما نکته عجیب این‌جاست که در این مسیر والدین خود را نیز با خویش همراه و موافق نموده‌اند.

اغلب نوجوانانی که در سنین پایین از لوازم آرایش استفاده می‌کنند مدعی هستند که بدون داشتن آرایش از اعتماد به نفس کافی برای حضور در جامعه برخوردار نیستند. زیرا بر این باورند که مردان برای افرادی که آرایش می‌کنند احترام بیشتری قایل می‌شوند. از سوی دیگر نوجوانان

نشاط و شادابی و زیبایی بوده و صورت دختران به طور خدادادی از جذابیت‌های لازم برخوردار است. از این روست که در کشورهای غربی که خود از تولیدکنندگان اصلی لوازم آرایش به شمار می‌روند، کمتر می‌توان شخصی را یافت که در این سنین اقدام به آرایش نماید. نکته جالب‌تر اینجاست که در ایران حتی برای خارج شدن از منزل نیز زمان بسیاری برای آرایش نمودن صرف می‌شود، حال آن که در کشورهای یاد شده تنها در مراسم و مهمانی‌ها از لوازم آرایش استفاده می‌نمایند.

در زیر به علل گرایش نوجوانان به لوازم آرایش بیشتر می‌پردازیم:

شروع زود هنگام

متأسفانه، هر چه به سمت جلو پیش می‌رویم سن استفاده از لوازم آرایش در کشور ما کاهش یافته که بسیاری از کارشناسان مشکلات فرهنگی، نبود اعتماد به نفس در بین نوجوانان و تغییر یافتن الگوها را از جمله دلایل عمده‌ی آن ذکر می‌کنند. در این میان کمبود تفریحات لازم برای دختران و هماهنگی با گروه همسالان را نیز نمی‌توان نادیده انگاشت.

در سال‌های اخیر و با پیشرفت تکنولوژی و در

"خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد" این جمله نشان از این حقیقت دارد که انسان بالفطره خواهان زیبایی بوده و با واکنش نسبت به هر نوع آن به سمت آن جذب می‌گردد.

رفتن به کوه و جنگل، گردش در چمنزار، نگرستن به آسمان آبی و لذت بردن از نرمی و لطافت دریا همه حاکی از وجود یک ضمیر باطنی سرشار در انسان است. مسلم است که هیچ انسانی از دیدن یک صحنه ناخوشایند یا یک منطقه آلوده لذت نمی‌برد اما دیدن یک شاخه گل می‌تواند تمام روز برای انسان انرژی مثبت ایجاد نماید.

بی‌شک اولین دلیلی که بانوان را به سمت استفاده از لوازم آرایشی می‌کشاند رضای همین حس زیبایی‌شناسی است و این که انسان بالفطره دوست دارد که زیبا جلوه نماید.

تردیدی نیست که اگر لوازم آرایشی مناسب، در زمان و مکان مناسب استفاده شود، می‌تواند در این امر تاثیرگذار باشد. اما مشکل اصلی جامعه ما استفاده از لوازم آرایش نامرغوب در سنین پایین و در مکان‌های نامناسب است. در حال حاضر در جامعه ما میانگین سن استفاده از لوازم آرایش ۱۴ سال اعلام شده و این در حالی است که نوجوانی و جوانی، سن

این گونه می‌پندارند که این کار آنان را از هویت کودکی به بزرگسالی انتقال می‌دهد و زودتر می‌توانند این دوران گذار را طی نموده و جامعه با دید یک انسان بالغ به آنها می‌نگرد.

البته در این رابطه نمی‌توان تنها نوجوانان را مقصر دانست زیرا در حال حاضر جامعه ما با یک فقر فرهنگی روبه‌روست و ارزش‌های واقعی جای خود را به ارزش‌های کاذب داده است. در این میان قشر نوجوان جامعه نیز به دلیل شرایط روحی خاص این دوران، بیشترین آسیب را می‌بیند.

اما از دلایل دیگر نوجوانان همگامی با گروه همسالان است. به عقیده روانشناسان گروه همسالان بیشترین تأثیر را بر روی نوجوانان می‌گذارد و نوجوان از ترس طرد شدن و تمسخر در گروه خواسته‌های خود را مطابق با خواسته‌های گروه می‌نماید تا از این طریق به مقبولیت بیشتری دست یابد و یکی از دلایل عمده روی آوردن نوجوانان به سیگار و مواد مخدر در سنین پایین نیز همین امر است.

از سویی دیگر نبود تفریحات سالم و کمبود امکانات ورزشی ارزان قیمت برای دختران سبب شده آنان به استفاده از سرگرمی‌های دیگری روی آورند. در این راستا می‌توان با فراهم نمودن تفریحات سالم و سرگرمی‌های مناسب برای نوجوانان، خط فکری آنان را در مسیر صحیحی هدایت نمود.

چه کسی سود می‌برد؟

به استناد منابع رسمی، ایران سومین کشور مصرف‌کننده لوازم آرایش در خاورمیانه است که در این میان سهم نوجوانان و جوانان بسیار بالاست و نکته نگران‌کننده‌تر این که بسیاری از مواد آرایشی که در کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد، مواد آرایشی بی‌نام، نامرغوب و غیر استاندارد است که به دلیل قیمت پایین آن مورد استقبال زنان و دختران قرار می‌گیرد.

بسیاری از این لوازم که به طور غیر مجاز از مرزهای افغانستان و پاکستان وارد کشور می‌شود و به انواع ویروس‌ها و باکتری‌ها آلوده بوده که علاوه بر ضرر برای پوست، مصرف آن می‌تواند افراد را به بیماری‌های مختلفی نیز دچار سازد. حتی مواد آرایشی مرغوب و استاندارد نیز اگر به طور صحیحی

بسته‌بندی، حمل و انبارداری نشود، فاسد شده و عوارض بسیاری را برای اشخاص به همراه خواهد داشت. جالب اینجاست که با وجود آگاهی زنان و دختران به این امر، باز هم به مصرف این گونه اقلام مبادرت می‌ورزند.

استفاده از مدادها و ریمل‌های غیر استاندارد نه تنها باعث ریزش مژه و التهابات قرنیه می‌گردد، بلکه حتی ممکن است موجب نابینایی شخص گردد.

استفاده از کرم‌های غیر مجاز نیز حساسیت‌های پوستی، خشکی و پیری زودرس پوست را باعث شده و حتی در مواردی با ایجاد آکنه‌های شدید فرد مجبور خواهد شد برای معالجه آن هزینه سنگینی را متحمل شود.

در صورتی که اگر از محصولات مرغوب و استانداردی که از طریق قانونی و زیر نظر کامل وزارت بهداشت وارد کشور می‌شود، استفاده گردد، هزینه‌ی آن بسیار پایین‌تر از هزینه سنگین معالجه بیماری‌های ناشی از استفاده از مواد آرایشی نامرغوب خواهد بود.

ادارات و دانشگاه‌ها

اما نکته دیگری که در رابطه با استفاده از مواد آرایشی وجود دارد، استفاده از آن در مکان‌های نامناسب است.

کشورهای غربی از تولیدکنندگان عمده مارک‌های مصرف لوازم آرایش به شمار می‌روند. با وجود این هنگام ورود به دانشگاه در این قبیل کشورها، می‌توان به وضوح اثر یک مجموعه علمی و فرهنگی را دریافت. یک محیط کاملاً علمی با دانشجویانی ساده که صرفاً برای تحصیل و تحقیقات علمی در این مکان گرد آمده‌اند. حال می‌توان این صحنه را با یکی از کلاس‌های درس در یکی از دانشگاه‌های ایران مقایسه نمود. مسلماً در چنین مکانی که انواع آرایش‌های غربی مشاهده می‌شود، نمی‌توان انتظار یک محیط کاملاً علمی را داشت.

افراد بیشتر وقت خود را صرف اموری می‌نمایند که چندان ارتباطی با تحصیل و تحقیق ندارد. همین جا به جایی مکان‌ها و موقعیت‌هاست که باعث گردیده هیچ کدام از دانشگاه‌های ایران در ردیف ۵۰۰ دانشگاه اول دنیا قرار نگیرند. در صورتی که به باور کارشناسان، پتانسیل‌های لازم برای این امر در کشور

ما وجود دارد.

متأسفانه دامنه این امر به دبیرستان‌ها نیز کشیده شده و در مدارس نیز به جای این که دانش‌آموزان به طور کامل فکر خود را مشغول تحصیل نمایند، به مسایلی توجه می‌کنند که می‌بایست در مکان و زمان دیگری به آن پرداخته شود. در زنگ‌های تفریح در مدارس راجع به مارک‌های مختلف لوازم آرایش، چگونگی استفاده از آنها و مسایلی از این قبیل بحث و تبادل نظر می‌شود.

این امر نشان می‌دهد که جایگاه مناسب هر چیز برای نوجوانان مشخص نشده و روز به روز این وضعیت بدتر می‌شود.

تغییر یافتن الگوها در بین نوجوانان و همانندسازی با بازیگران معروف، علاوه بر روی آوردن نوجوانان و جوانان به استفاده از روزافزون از لوازم آرایش، استقبال آنان از جراحی‌های زیبایی را نیز در پی داشته است.

توجه بیش از حد به ظواهر و غافل ماندن از زیبایی‌های حقیقی دیدگاهی را در نوجوانان و جوانان ایجاد نموده و آنان به سمت الگوپذیری از مدل‌ها و مانکن‌های غربی سوق داده شده‌اند. رژیم‌های شدید لاغری و اعمال جراحی زیبایی نه تنها کمکی به شادابی و طراوت آنان نکرده، بلکه دختران را به افسردگی و نگرانی‌های شدید دچار ساخته است.

در اعتقادات مذهبی ایرانیان نیز توجه به زیبایی، مرتب بودن و پاکیزگی بسیار مورد تأکید قرار گرفته است. از "جمیل" به عنوان یکی از صفات نیکوی خداوند یاد می‌شود. پیام اسلام همواره بر معطر بودن و پاکیزگی تأکید و آراستگی را جزو ملزومات دین برمی‌شمرد. اما هر چیزی هنگامی که از حد تعادل خارج شده و جنبه افراط به خود بگیرد موجبات ضرر و زیان بسیاری را فراهم می‌آورد.

این که تمام فکر و تمرکز قشر جوان کشور بر روی زیبایی‌های ظاهری معطوف گردد، آنها را از زیبایی‌های درونی غافل ساخته و نیروی عظیمی را که بایستی صرف آبادانی و سازندگی کشور شود مشغول اموری می‌نماید که سود آن تنها به جیب دلالت و سودگران می‌رود. علاوه بر این که ممکن است هزینه‌های پزشکی بسیاری را نیز به جامعه تحمیل نماید.

فقط با یک تلفن ماهنامه گزارشی را مشترک شوید

۰۲۱ - ۸۸۸۳۳۹۹۳